

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Fylkesmannen i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

Dato

17/2398-

6. september 2019

Prestfossan kraftverk i Selbu kommune i Trøndelag - innsigelsessak

Norges vassdrags- og energidirektorat har i vedtak av 26.09.2017 gitt tillatelse til Statkraft Energi AS til bygging av Prestfossan kraftverk. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, nå Trøndelag, har innsigelse til søknaden.

NVE har vurdert innsigelsen uten å finne grunn til å omgjøre vedtaket og har sendt saken til departementet i brev av 21.12.2017.

1. Bakgrunn

Statkraft Energi AS søkte 18.08.2011 om tillatelse til å bygge Prestfossan kraftverk. På bakgrunn av nye hydrologiske beregninger ble det sendt inn en ny søknad den 22.09.2016. Statkraft Energi AS har senere trukket seg ut av prosjektet, og Clemens Kraft AS er nå tiltakshaver.

Prestfossan kraftverk vil utnytte et fall på 177 m i Garbergselva fra inntaket på kote 464 ned til kraftstasjonen på kote 287. Kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 5,7 m³/s som utgjør 120 % av middelvannføringen. Kraftverket vil ha en installert effekt på 8,5 MW som etter de siste opplysningene fra søker vil gi en årlig produksjon på om lag 34,4 GWh. NVE har stilt krav om at det skal slippes en minstevannføring på 600 l/s i perioden 1. mai til 30. september og 150 l/s resten av året.

Det er beskrevet en alternativ løsning for utbygging, omtalt som alternativ 3. Denne skiller seg fra hovedalternativet ved at øvre del av vannveien over en strekning på 1200 m skal etableres som tunnel.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Steinar Pettersen
22 24 61 39

NVE har kunngjort søknaden og sendt den på høring. **Selbu kommune** er positive til en utbygging. **Fylkesmannen i Sør-Trøndelag** har fremmet innsigelse til planene på grunn av manglende kunnskapsgrunnlag og mulige sumvirkninger av vannkraftutbygging for reinbeitedistriktet. Fylkesmannen ber om at det legges vekt på den samlede belastningen på vassdragene rundt Selbusjøen. **Sametinget** motsetter seg ikke en utbygging, men mener Prestfossan kraftverk må ses i sammenheng med andre planer om kraftutbygging i det berørte reinbeitedistriktet. **Essand reinbeitedistrikt (Saanti Sijte)** kan godta en utbygging etter hovedalternativet. Reinbeitedistriktet har merknader til utførelsen av tiltaket, og etterlyser en samlet vurdering av konsekvenser av vannkraftutbygging for distriktet. **Sør-Trøndelag fylkeskommune** ber om at det ved en eventuell utbygging blir satt vilkår som sikrer en skånsom utbygging i terrenget og en minstevannføring som bevarer fossene som landskapselementer. **Naturvernforbundet** og **Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag (Trøndelag)** er sterkt imot en utbygging av Garbergelva, som i lang tid har vært et av deres fremste prioriterte vassdrag for vern. **FNF Sør-Trøndelag** er imot en utbygging av Garbergelva av hensyn til natur- og friluftslivsverdiene. **Trondhjems Kajakkklubb, NTNUI padlegrupper** samt padlerne **Jack McDonald** og **Geoff McDonald** uttaler at Garbergelva nedenfor Kjinnbyttfossen er av stor verdi for elvepadling, og blant de mest egnede elvene for idretten i Trondheimsområdet.

2. NVEs vedtak

NVE har oppsummert sin vurdering av saken som følger i KSK-notat 25/2017 *Bakgrunn for vedtak Prestfossan kraftverk*:

"I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Prestfossan kraftverk vil være et bidrag til fornybar energiproduksjon med begrensede miljøeffekter og til en gjennomsnittlig utbyggingskostnad.

NVE har vurdert det slik at det hovedsakelig er områdene omfattet av naturreservat og nasjonalpark oppstrøms planområdet som inneholder de største natur- og brukerverdiene i vassdraget. Videre mener vi at det under temaet friluftsliv og brukerinteresser hovedsakelig er padleinteressene som vil bli berørt ved en eventuell utbygging i Garbergelva. Vi har lagt til grunn at utbyggingen vil berøre om lag 20 % av en totalt 5 km lang padlerute mellom Kjinnbyttfossen og Kjeldstad, og at det fortsatt vil være mulig å padle hele berørt strekning i perioder med flomvannføringer forsommer og høst.

Stor-Prestfossen og Prestfossen setter preg på det lokale landskapet i øvre del av prosjektområdet. Redusert vannføring gjennom fossene vil medføre vesentlig redusert innrykksstyrke i tørre perioder midtsommers når området trolig også mest hyppig benyttes i friluftlivssammenheng. NVE mener at de negative virkningene på fosselandskapet i denne begrensede perioden ikke vil kunne avbøtes ved slipp av minstevannføring. Ut over dette mener vi at en høyere foreslått minstevannføring enn vanlig og nokså begrenset slukeevne til en viss grad vil ivareta fossene som landskapselementer.

I vedtaket har NVE vurdert det slik at de negative virkningene for reindrifta ved en utbygging av Prestfossan kraftverk vil være små og akseptable, både isolert sett og sett i

sammenheng med total belastning av inngrep innenfor distriktets grenser. Dette forutsetter at anleggsfasen planlegges i samråd med reindrifta for å redusere forstyrrelser for reinen.

NVE har vurdert virkningene av en utbygging på biologisk mangfold, og mener at det må slippes en tilstrekkelig minstevannføring hele året for å opprettholde Garbergelva med tilhørende bekkekløft og fossesprøytsoner som habitat for vanntilknyttet flora og fauna.

NVE har også vurdert virkningene av å legge øvre del av rørgata i tunell som fremmet i utbyggingsalternativ 3. Vi mener at nytteverdien ved å pålegge tunell ikke er stor nok, og legger også vekt på at dette alternativet vil medføre landskapsinngrep knyttet til etablering av rigg og massedeponi."

3. Innsigelsen

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har i sin uttalelse av 17.11.2016 varslet innsigelse til Prestfossan kraftverk. Fylkesmannen har begrunnet sin innsigelse i følgende oppsummering:

"Vassdragene i området har stor samlet belastning fra vannkraftrelaterte inngrep. Det mangler en utredning mht. de kumulative konsekvensene for reindrifta, samt at klage på tre andre kraftverk innenfor samme reinbeitedistrikt ligger inne til behandling. Først når klagen som ligger inne til behandling hos Olje- og energidepartementet er avgjort, og en helhetlig konsekvensvurdering er foretatt vil man et godt nok grunnlag for å vurdere hvilken betydning bygging av Prestfossan kraftverk vil ha på reindrifta i området."

Fylkesmannen har også vurdert tiltaket opp mot bestemmelsene i naturmangfoldloven og mener at kunnskapsgrunnlaget er tilfredsstillende. Imidlertid gis det uttrykk for at utbyggingspresset på elver i Tydal og Selbu er stort, og at utbyggingsplanene bør vurderes samlet. Også føre var-prinsippet tilsier dette. Avslutningsvis har Fylkesmannen merknader som gjelder avbøtende tiltak.

4. Departementets behandling av saken

Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag søkte NVE om utsatt frist for å klage på vedtaket om Prestfossan kraftverk. NVE ga utsatt frist, men denne ble ikke overholdt, og NVE avslo søknaden om å gi ytterligere utsatt frist. Dette ble påklaget av Naturvernforbundet. Departementet opprettholder NVEs avvisning av klagen i eget vedtak d.d.

Naturvernforbundet har etter at NVE fattet sitt vedtak fått gjennomført en tilleggskartlegging av det biologiske mangfoldet. Rapport fra dette arbeidet ble oversendt 16.01.2018.

Trondhjems Kajakklubb/NTNUI Padling har den 12.01.2018 sendt brev til departementet hvor det gis uttrykk for at Garbergselva ikke bør bygges ut av hensyn til padleinteressene.

Departementet var på befaring av tiltaksområdet den 18.09.2018. Naturvernforbundets tilleggskartlegging ble distribuert til høringspartene i denne forbindelse. Departementet åpnet for at høringspartene på bakgrunn av denne kartleggingen kunne komme med ytterligere innspill.

Fylkesmannen i Trøndelag har i brev av 28.09.2018 uttalt følgende:

"[...]

Hvis dagens kunnskap hadde vært tilgjengelig i 2016, da vi avga vår andre uttalelse i saken, hadde Fylkesmannen med høy sannsynlighet frarådd utbygging og varslet innsigelse også knyttet til natur- og miljøverdiene i vassdraget. Vi viser derfor nå til føre-var bestemmelsen i naturmangfoldloven (§ 9), og minner om at det på bakgrunn av nye opplysninger, er nødvendig å gjøre nye vurderinger etter prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12, da dette tidligere er gjort på mangelfullt kunnskapsgrunnlag."

FNF Trøndelag skriver i brev 22.10.2018 at de er bekymret for at Garbergselvas verdier for natur og friluftsliv ikke vil bli tilstrekkelig vektlagt opp mot tiltakshavers argumenter om tiltakets lønnsomhet. FNF Trøndelag mener at ny kartlegging viser at området har høye og til dels truede verdier, og at det i tillegg er potensial for ytterligere funn av verdifullt naturmangfold. Det vises også til Garbergselvas fosselandskap, og at verdien for friluftsliv er betydelig pga. urørthet og moderat tilgjengelighet.

Naturvernforbundet i Trøndelag har i et notat datert 21.10.2018 utdypet sin begrunnelse for at konsesjonen til Prestfossan kraftverk bør omgjøres. Det gjøres rede for:

- Garbergselvas helhet fra nasjonalparken i øst til utløpet i Selbusjøen
- Nærheten til Stråsjøen/Prestøyen naturreservat
- De kartlagte naturverdiene og potensialet for ytterligere funn av verdifullt naturmangfold
- Tidligere vurdering av utbyggingsspørsmålet i Garbergselva, bl.a. i verneplansammenheng
- Eksisterende utbygginger i Neadalføret
- Garbergselvas betydning som friluftsområde

Clemens Kraft AS har ikke funnet grunn til å kommentere disse uttalelsene.

Ordføreren i Selbu kommune har sendt uttalelse den 02.11.2018. Ordføreren viser til at kommunestyret enstemmig er for en utbygging av Prestfossan kraftverk. I tillegg påpekes det at tiltaksområdet er delvis utilgjengelig for allmenheten, og at lokalbefolkningen i liten grad har engasjert seg mot tiltaket. Ordføreren finner det betenkelig at Fylkesmannen endrer sitt syn basert på en tilleggsundersøkelse i regi av Naturvernforbundet. Avslutningsvis pekes det på at Prestfossan kraftverk er et økonomisk viktig prosjekt, både for Selbu kommune og Selbu Energiverk AS, som er tiltenkt oppgaven som operatør av kraftverket.

Clemens Kraft AS har etter befaringen fått gjennomført en biologisk vurdering av hvordan den rødlistede arten flømtvebladmose (sterkt truet - EN) vil kunne bli påvirket av Prestfossan kraftverk. Dette framgår i et notat datert 19.10.2018. Konklusjonen i notatet er at det ikke er vannmengden i elva alene som avgjør om arten overlever i vassdraget eller ikke. Det konkluderes med at det er "knyttet en del usikkerhet til hvor stor grad av negativ virkning redusert vannføring vil ha for flømtvebladmose i Garbergselva", og det legges til grunn at bidraget fra restfeltet på 32 km² vil være positiv for arten.

Clemens Kraft AS har også fått utarbeidet et notat (udatert) fra Thema Consulting Group AS (TCG) oversendt til departementet den 17.10.2018 om samfunnsnyttene av Prestfossan kraftverk. Det anslås i notatet at tiltaket, med utgangspunkt i de prissatte virkningene, vil oppnå en samfunnsmessig lønnsomhet målt ved nåverdi på 96 mill. kr. Nåverdiberegningen tar ikke hensyn til ikke-prissatte konsekvenser, bl.a. miljøkonsekvenser.

Naturvernforbundet var 13.09.2018 i møte med politisk ledelse i departementet for å legge fram sitt syn på Prestfossan kraftverk.

Clemens Kraft AS orienterte politisk ledelse om prosjektet den 14.11.2018. Også lederen av Opplysningsvesenets fond, ordføreren i Selbu kommune og lederen i Småkraftforeningen deltok på møtet.

5. Departementets merknader

Tillatelse til Prestfossan kraftverk kan gis om "*fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser*", jf. vannressursloven § 25 første ledd.

Departementet vil drøfte de merknadene i innsigelsen som er nødvendig for å grunngi avgjørelsen. Departementet kan også ta hensyn til forhold som ikke framgår av innsigelsen. Departementet legger et oppdatert kunnskapsgrunnlag til grunn slik at også forhold som ikke var kjent da NVE fattet sitt vedtak 26.9.2017 vil bli vektlagt.

Samfunnsnytte og prissatte konsekvenser

Departementet mener at den viktigste samfunnsnyttene med Prestfossan kraftverk vil være produksjon av fornybar energi. Kraftverket kan produsere om lag 34 GWh/år.

Tiltaket vil ha positive konsekvenser for lokalt og regionalt næringsliv og sysselsetting under anleggsperioden. Videre vil utbyggingen bidra til inntekter til Clemens Kraft AS, grunneierne og Selbu kommune.

Byggekostnadene for Prestfossan kraftverk er av søker beregnet til 105,2 mill. kr (kostnader 2018). Dette gir en spesifikk utbyggingspris på 3,07 kr/kWh. NVE har på forespørsel fra departementet kontrollert søkers kostnadsberegninger og har kommet til at byggekostnadene vil beløpe seg til om lag 125 mill. kr, som gir en spesifikk utbyggingspris på 3,65 kr/kWh.

Prosjektets inntektsside, representert ved nåverdien av prosjektet, inngår som et element i departementets samlede vurdering av prosjektets fordeler og ulemper. Departementet har gjort en beregning av nåverdien basert på oppgitte investeringskostnader fra søker og NVEs beregninger, typiske driftskostnader, forventet produksjon og elsertifikatpris, og et utfallsrom for kraftprisen slik det er modellert av NVE fram mot 2030 (høy/lav/basis). Gitt forutsetningene for investerings- og driftskostnader har kraftverket positiv nåverdi når en legger NVEs basisprisbane til grunn. Usikkerheten i denne fasen er normalt betydelig både når det gjelder faktisk produksjon, inntekter og kostnader.

Reindrift

Prestfossan kraftverk er lokalisert vest i Saanti sijte/Essand reinbeitedistrikt. Tiltaksområdet er særlig i bruk vår og høst, men i noen grad også om sommeren og om vinteren. Reinbeitedistriktet opplyser også at det er et oppsamlingsområde. Det framgår av reindriftskart at det er kalvingsområde rett øst for tiltaksområdet.

Fylkesmannen legger i sin innsigelse vekt på at de samlede virkningene av planer og tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet ikke er utredet og vurdert, og viser til forskrift for konsekvensutredninger (FOR-2014-12-19-1758) som gjaldt fram til 01.07.2017. I denne forbindelse legger departementet til grunn gjeldende KU-forskrift, FOR-2017-06-21-854, jf. overgangsbestemmelsen i § 39 annet ledd.

Departementet viser til at etter forskriftens § 7 skal alle tiltak i vedlegg II som behandles etter bl.a. vannressursloven konsekvensutredes, men ikke ha egen melding. Etter § 17 første ledd skal konsekvensutredningens innhold og omfang tilpasses det aktuelle tiltaket, og være relevant for de beslutninger som skal tas.

Tiltakshavers konsekvensutredning av forholdet til reindrift er etter departementets syn kortfattet. Utredningen er bl.a. basert på møter med berørt reinbeitedistrikt.

Basert på søknaden, høringsuttalelser, befaring, konsultasjon med Sametinget og innsigelsesmøte med Fylkesmannen, har NVE etter departementets syn gjort en grundig vurdering av hvilke konsekvenser bygging av Prestfossan kraftverk kan få for Essand reinbeitedistrikt. Dette har resultert i forutsetninger som er tatt inn i merknadene til konsesjonsvilkårene: Anleggsarbeidet i øvre del av tiltaksområdet skal legges utenom kalvingstida, og reinbeitedistriktet skal involveres i detaljplanleggingen.

Fylkesmannens innsigelse er i stor grad begrunnet i at det ikke er gjort helhetlige vurderinger av konsekvensene av de foreliggende planer for småkraftutbygging, og viser bl.a. til NVEs behandlingen av "Småkraftpakke Tydal-Selbu", hvor fire andre søknader som ville berøre Essand reinbeitedistrikt ble behandlet.

Det endelige utfallet av "Småkraftpakke Tydal-Selbu" av betydning for Essand reinbeitedistrikt, er at det kun er gitt konsesjon til Mølnåa kraftverk, mens Lauva, Lødølja og Styttåa kraftverk er avslått, de to sistnevnte etter klagebehandling i departementet. Det ble lagt stor

vekt på reindriftsinteressene i disse sakene. Mølnåa kraftverk ble ikke vurdert som konfliktfylt for reindriftsinteressene, verken av reinbeitedistriktet, Sametinget eller Fylkesmannen.

Departementet er av den oppfatning at konsekvensene for reindriftsinteressene av Prestfossan kraftverk isolert sett ikke er avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Naturmangfold

Etter at Statkraft Energi AS' søknad av 18.08.2011 hadde vært på høring, ba NVE på bakgrunn av høringsuttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om tilleggsundersøkelse av det biologiske mangfoldet på deler av berørt elvestrekning. Resultatene fra ny undersøkelse forelå i notat datert 24.08.2012. Denne ble innarbeidet i planendringssøknaden av 22.09.2016. I forbindelse med ny høring, var det Fylkesmannens vurdering at kunnskapsgrunnlaget nå var tilfredsstillende.

Etter at NVE hadde gitt konsesjon til Prestfossan kraftverk, tok Naturvernforbundet initiativ til en ny kartlegging av det biologiske mangfoldet. Resultatet av denne kartleggingen framgår i et notat datert 07.11.2017 med tilhørende faktaark for sju naturtypelokaliteter. Fylkesmannen er av den oppfatning at dersom den siste kartleggingen hadde vært kjent da Fylkesmannen uttalte seg til utbyggingsplanene, ville Fylkesmannen også frarådet tiltaket begrunnet i hensynet til naturmangfoldet, og innsigelse ville ha vært vurdert også på dette grunnlaget.

Det framgår av kartleggingen fra 2017 at det er registrert 7 nye naturtypelokaliteter. Departementet vil påpeke at 4 av lokalitetene også er kartlagt og beskrevet av tiltakshavers konsulent, selv om det for bekkekløfta "Garbergselva" har blitt foretatt en justering av lokalitetens utstrekning. I tillegg ble det i 2017 identifisert en ny fossesprøytsone (B-verdi), en gammel granskog (C-verdi) og en naturbeitemark (B-verdi). Sistnevnte er lokalisert utenfor influensområdet til Prestfossan kraftverk.

Departementet er av den oppfatning at det er relativt stort sammenfall mellom de funn som er gjort av søkers konsulent og Naturvernforbundets konsulent når det gjelder hvilke verdifulle naturtyper som forekommer i influensområdet og hvor disse er lokalisert. Den største forskjellen ligger etter departementets syn i verdisetningen av lokalitetene. De lokalitetene som er direkte knyttet til elva er av tiltakshavers konsulent verdisatt som lokalt viktig, mens Naturvernforbundets konsulent har verdisatt disse til svært viktig (bekkekløfta "Garbergselva") eller viktig. Departementet vil også peke på at funnet av den sterkt truede arten flomtvebladmose (EN) utgjør et vesentlig nytt funn.

Restfeltet til Prestfossan kraftverk er oppgitt til 31,7 km². Elvåas felt utgjør 27,5 km² av restfeltet. Elvåa har samløp med hovedelva ca. 170 m oppstrøms planlagt kraftstasjons-plassering. Ved samløpet med Elvåa har hovedelva et restfelt på om lag 4 km². Departementet legger til grunn at restvannføringen på dette punktet er i størrelsesorden 400-500 l/s, mens restvannføringen ved kraftstasjonen er beregnet til 3450 l/s.

Alle funn av verdifullt naturmangfold er registrert i hovedelva ovenfor samløpet med Elvåa. Departementet mener på dette grunnlag at restvannføringen vil være av begrenset betydning for verdifullt naturmangfold på utbyggingsstrekningen, herunder flomtvebladmose.

NVE legger ikke avgjørende vekt på hensynet til naturmangfoldet i sitt vedtak. På vedtakstidspunktet var det ikke kjent forekomster av naturtyper utover lokal verdi, og det var ikke registrert rødlistede lav- eller mosearter. NVE foretok en vurdering av samlet belastning på bekkekløfter i Selbu kommune og rundt Selbusjøen, og konkluderte med at denne naturtypen er godt representert i elver i området som ikke er utbygde. NVE la til grunn at en moderat slukeevne i Prestfossan kraftverk sammen med minstevannføring og tilsig fra restfeltet ville ivareta noe av naturmangfoldet på utbyggingsstrekningen.

Departementet legger til grunn at all kjent informasjon om naturmangfoldet må legges til grunn i en vurdering av konsesjonsspørsmålet for Prestfossan kraftverk. Departementet mener det ikke er grunn til å bestride funnene som er gjort i den kartleggingen som Naturvernforbundet har fått utført.

Selv om omsøkt slukeevne er relativt liten, legger departementet til grunn at Prestfossan kraftverk vil redusere fuktforholdene i bekkekløfta og i fossesprutsonene. NVE viser også til dette i sin vurdering basert på søknadens biomangfoldrapport. Minstevannføring vil til en viss grad kunne kompensere for dette, men det er departementets syn at det likevel bare vil være i begrenset grad, noe også NVE har gitt uttrykk for.

Rådgivende biologer er av den oppfatning at det er usikkert hvordan redusert vannføring vil påvirke forekomsten av flomtvebladmose. Departementet er enig i at dette kan være vanskelig å forutse, men legger til grunn at usikkerhet om dette må tillegges vekt av hensyn den sterkt truede arten. Det framgår av departementets retningslinjer for små vannkraftverk at det i vurderingen av om konsesjon skal gis, må legges vekt på hensynet til sterkt truede arter.

Forekomster av fire fossesprutsoner og en bekkekløft av betydelig utstrekning og stor verdi, innebærer etter departementets syn, sammen med forekomsten av den sterkt truede arten flomtvebladmose, at det må legges stor vekt på Garbergselvas verdi for biologisk mangfold på strekningen som vil bli berørt av Prestfossan kraftverk.

Landskap, friluftsliv og brukerinteresser

Garbergselva renner i fosser og stryk på utbyggingsstrekningen, og det er tre markerte fossefall: Stor-Prestfossen, Prestfossen og Kjinnbyttfossen. De to førstnevnte er lokalisert i øvre del av tiltaksområdet og er godt synlig fra nærliggende områder og framstår som betydelige landskapselement. Kjinnbyttfossen ligger i et juv som er vanskelig tilgjengelig.

I inntaksområdet og et stykke nedover Garbergselva er det i noen grad tilrettelagt for friluftsliv. Det går sti langs elva, og det er noe skilting langs denne. Ved planlagt inntaksmagasin er det etablert bål- og rasteplass.

NVE mener at redusert vannføring ved en utbygging vil redusere opplevelseskvalitetene knyttet til fosselandskapet om sommeren. I denne perioden, som også er den viktigste for friluftslivet, vil minstevannføringen etter NVEs syn ikke kunne bidra til å opprettholde fossenes landskapsmessige betydning.

Inntaksdammen skal etableres rett oppstrøms Stor-Prestfossen og vil heve vannspeilet med 2-3 m. Etter NVEs syn vil dammen bli godt synlig i landskapsbildet, og har forutsatt i merknadene til vilkårene at dammen skal bygges så lav som mulig av hensyn til landskapet.

Departementet kunne på befaring konstatere at fossene i Garbergselva representerer betydelige landskapselement i øvre del av tiltaksområdet. Dette området er også lettest tilgjengelig for friluftsliv, og vannføringsreduksjonen vil være særlig merkbar på den tiden av året da friluftinteressene er størst, uten at minstevannføringen kan bidra til å opprettholde fossene som landskapselement i tilstrekkelig grad.

De landskapsmessige konsekvensene av Prestfossan kraftverk er etter departementet syn av betydning i den samlede vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

Garbergselva er i bruk til elvepadling over en strekning på 5 km mellom Kjinnbyttfossen og Kjelstad. Den strekningen som blir berørt av Prestfossan kraftverk utgjør om lag 1 km, hvilket innebærer at 80 % av padlestrekningen ikke blir berørt. NVE har i påpekt at berørt strekning fortsatt vil være mulig å padle vår og høst. Departementet slutter seg til NVEs syn om at hensynet til elvepadlingsinteressene ikke er av avgjørende betydning i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

Oppsummering

Departementet mener at fordelene ved utbygging av Prestfossan kraftverk er verdien av ny, lønnsom kraftproduksjon. Utbyggingen kan bidra med årlig produksjon på 34,4 GWh fornybar kraft.

Departementet legger til grunn at utbygging av Prestfossan kraftverk vil redusere verdien av en stor, viktig bekkekløft med tilhørende fossesprutsoner av stor verdi. Departementet legger videre vekt på at utbyggingen må påregnes å ha konsekvenser for den sterkt truede arten flomtvebladmose.

Prestfossan kraftverk vil selv med en moderat slukeevne redusere verdien av fosselandskapet i øvre del av tiltaksområdet, og ulempen vil i begrenset grad kunne avbøtes med minstevannføring. Vannføringsreduksjonen vil redusere elvas betydning for friluftinteressener og andre brukerinteressener.

Etter en samlet vurdering finner departementet at fordelene og nytten ved tiltaket er mindre enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Vilkåret for å gi tillatelse er dermed ikke oppfylt, jf. vannressursloven § 25.

6. Departementets vedtak

Innsigelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag (Trøndelag) tas til følge. Departementet omgjør NVEs vedtak om å gi tillatelse til Prestfossan kraftverk til avslag.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Steinar Pettersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Clemens Kraft AS
Naturvernforbundet i Trøndelag
Norges vassdrags- og energidirektorat
Saante sijte/Essand reinbeitedistrikt
Sametinget
Selbu kommune
Statkraft Energi AS
Trondhjems Kajakklubb